

Aan Staatssecretaris

nota

Antwoordbrief vragen EK inzake Straling en geo-
engineering

TER BESLISSING

Datum

16 april 2026

Onze referentie

IENW/BSK-2026/69775

Opgesteld door

DG Milieu en Internationaal
Dir. Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's

Beslistermijn

17-04-2026

Bijlage(n)

2

Aanleiding

Op 10 maart 2026 zijn nadere vragen ontvangen van de Eerste Kamerfractie van Forum voor Democratie, mede namens de fractie van BBB, naar aanleiding van de beantwoording van eerdere vragen over straling en geo-engineering (Kamerstukken I, 2025–2026, 30 175, AC).

De vragen hebben betrekking op elektromagnetische velden (EMV) en zogeheten 'geo-engineering'.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om in te stemmen met de beantwoording en deze aan de voorzitter van de Eerste Kamer te sturen.

Kernpunten

De aanvullende vragen vallen uiteen in twee thema's: (niet-ioniserende) straling in de vorm van elektromagnetische velden (EMV) en zogeheten 'geo-engineering' ("chemtrails").

Achtergrond beantwoording

- De leden van de fracties van FvD en BBB hebben reeds op drie eerdere momenten vragen van dezelfde strekking gesteld: 26 april 2024, 14 april 2025 en 3 februari 2026.
- De voorliggende vragen vormen een herhaling van de eerder gestelde en beantwoorde vragen en bevatten geen nieuwe feiten of inzichten.
- In de brief van de voorzitter van de vaste commissie voor IenW/VRO staat dat de leden van de fractie van FvD van mening zijn dat hun eerdere vragen ondermaats en onvolledig zijn beantwoord. Zij verzoeken daarom de regering hier alsnog inhoudelijk, concreet en met bewijs, serieus antwoord op te geven.
- Aangezien er sinds de eerdere beantwoording geen nieuwe inzichten of feiten zijn gekomen, wordt voor de beantwoording gebruik gemaakt van onderdelen van de eerdere beantwoording, die in samenhang moeten worden gelezen.
- De beantwoording is daarom bewust beknopt en verwijzend van aard.
- Hieronder wordt de strekking van de vragen en antwoorden uit zowel de vorige als de huidige brief weergegeven.

Elektromagnetische velden (EMV)

- De leden herhalen eerder gestelde en beantwoorde vragen over:
  - Mogelijke gezondheidsschade door EMV;
  - De onderbouwing en betrouwbaarheid van de gehanteerde blootstellingslimieten van de International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection (ICNIRP);
  - De rechtvaardiging van de voortzetting van de uitrol van communicatienetwerken (zoals 5G);
  - De verantwoordelijkheid van de overheid en het ontbreken van publieksvoorlichting over risico's;
  - Het gebruik van meetgegevens van externe partijen (zoals EMFkaart.nl).
- De kernpunten van de reactie van het kabinet zijn (nu en in eerdere beantwoording):
  - Het kabinetsbeleid is gebaseerd op internationale wetenschappelijke evaluaties (WHO, Gezondheidsraad, ICNIRP).
  - Op basis van de huidige stand van de wetenschap is er geen bewijs voor gezondheidsschade bij blootstelling onder de geldende limieten; dit standpunt wordt ongewijzigd voortgezet.
  - De uitrol van communicatienetwerken vindt plaats binnen deze normen.
  - De overheid stelt normen en ziet toe op naleving; metingen tonen aan dat de blootstelling ruim onder de limieten blijft, ook bij cumulatie van meerdere bronnen.
  - Er is geen aanleiding voor aanvullende publiekscampagnes; burgers en professionals kunnen terecht bij bestaande informatiekanalen (o.a. Antennebureau en Kennisplatform EMV).
  - In eerdere beantwoording is aangegeven dat de regering openstaat voor een gesprek met de initiatiefnemers van EMF-kaart NL; dit gesprek wordt, conform de verantwoordelijkheidsverdeling, via het ministerie van EZK en de Rijksinspectie Digitale Infrastructuur (RDI) opgepakt.

'Geo-engineering' ("chemtrails")

- De leden herhalen eerder gestelde en beantwoorde vragen over:
  - Het vermeende opzettelijk verspreiden van stoffen in de atmosfeer;
  - Het beschikbaar stellen of opvragen van gegevens (o.a. bij luchtvaartmaatschappijen);
  - De verklaring van zichtbare vliegtuigstrepen;
  - En internationale ontwikkelingen (met name in de VS).
- De kernpunten van de reactie van het kabinet zijn (nu en in eerdere beantwoording):
  - Dergelijke activiteiten vinden niet plaats in Nederland of het Nederlandse luchtruim. Of deze activiteiten elders wel plaatsvinden is zeer onwaarschijnlijk. Er zijn geen concrete gegevens bekend, alleen op internetfora wordt er door sommigen over gespeculeerd.
  - Aangezien de activiteiten niet plaatsvinden, zijn er geen gegevens beschikbaar en het opvragen daarvan bij derde partijen is daarmee ook niet aan de orde.

Datum

16 april 2026

Onze referentie

IENW/BSK-2026/69775

Opgesteld door

DG Milieu en Internationaal
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
TV MBS

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

2

- Zichtbare vliegtuigstrepen zijn condensatiesporen die onder specifieke atmosferische omstandigheden zichtbaar zijn. Bij verbranding van brandstoffen komt waterdamp vrij dat bij lage temperatuur (zoals op vlieghoogte) direct condenseert en zoals langgerekte wolk zichtbaar is.
- Verwijzingen door de vraagsteller naar internationale discussies of maatregelen geven geen nieuwe informatie die een ander inzicht biedt.

Datum

16 april 2026

Onze referentie

IENW/BSK-2026/69775

Opgesteld door

DG Milieu en Internationaal
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
TV MBS

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

2

Krachtenveld

Sinds augustus 2024 valt de rijkscoördinatie op het onderwerp elektromagnetische velden onder uw verantwoordelijkheid ten behoeve van de departementen EZK, VRO, VWS, SZW en Defensie.

Het onderwerp EMV kent aanhoudende maatschappelijke en politieke aandacht, met frequente Kamervragen en burgervragen, met name over gezondheidsrisico's en 5G.

Voor publieksinformatie is het Kennisplatform EMV ingericht als centraal informatiepunt. Daarnaast ontvangt het Antennebureau (RDI, EZK) veel vragen van burgers over antennes en blootstelling.

De vragen over geo-engineering/ "chemtrails" maken onderdeel uit van een terugkerend patroon van vragen, waarbij geen sprake is van een feitelijke grondslag.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Toelichting

De vragen zijn in samenwerking met DGLM, het ministerie van EZK en het Antennebureau beantwoord.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
02	Antwoordbrief EK Brief aan Stas IenW inzake Straling en geo-engineering.	Antwoorden op de vragen.
03	Brief EK aan STAS I&W inzake Straling en geo-engineering.	Ingekomen brief met vervolgvragen over EMV-straling en geo-engineering.